

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 22.12.2008
KOM(2008) 884 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

**om anvendelsen af postdirektivet
(direktiv 97/67/EF, ændret ved direktiv 2002/39/EF)**

{SEK(2008) 3076}

DA

DA

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om anvendelsen af postdirektivet (direktiv 97/67/EF, ændret ved direktiv 2002/39/EF)

1. Baggrund og formålet med denne beretning

Fællesskabets ramme for posttjenester i EU er fastlagt i direktiv 97/67/EF, ændret ved direktiv 2002/39/EF (i det følgende omtalt som "postdirektivet")¹. I postdirektivets artikel 23 pålægges det Kommissionen "hvert andet år" at forelægge en beretning for Europa-Parlamentet og Rådet om, hvordan postdirektivet er blevet anvendt. Det er også et krav, at denne beretning skal omfatte "relevante oplysninger" om udviklingen på markedet, herunder tekniske, sociale og beskæftigelsesmæssige aspekter, samt om posttjenesternes kvalitet.

En løbende overvågning af markedet og beretning herom udgør et vigtigt element ved en fuldstændig gennemførelse af et indre marked for posttjenester, således at man i rette tid kan udpege mangler og problemer og har mulighed for om nødvendigt at gennemføre relevante (juridiske) tiltag og tilpasninger. Overvågningen af markedet har ligeledes haft afgørende betydning for videreførelsen af en gennemsigtig reform af sektoren og for at kunne fastslå, om reformen har frembragt de ønskede virkninger og forbedringer. Der skal henvises til, at de tidligere beretninger om anvendelsen spillede en afgørende rolle i lovgivningsprocessen vedrørende direktiv 2008/6/EF.

Kommissionen fremlagde sin første beretning om anvendelsen i november 2002², den anden beretning om anvendelsen i marts 2005³ og en tredje beretning om anvendelsen i oktober 2006⁴. Som i de tidligere beretninger om anvendelsen giver nærværende beretning en omfattende vurdering af postdirektivets generelle gennemførelse i medlemsstaterne, herunder anvendelsen af vigtige elementer i postdirektivet, den lovgivningsmæssige udvikling samt detaljerede oplysninger om udviklingen af markedet (herunder økonomiske, tekniske, sociale og beskæftigelsesmæssige aspekter samt spørgsmålet om posttjenesternes kvalitet). I beretningen gives en beskrivelse af de vigtigste udviklingstendenser efter den seneste beretning om anvendelsen, som blev godkendt i oktober 2006, og som dækker rapporteringsperioden 2006–2008.

Sammen med beretningen foreligger der et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med mere detaljerede oplysninger om udviklingen på lovgivningsområdet og markedet. I beretningen fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om anvendelsen af postdirektivet fremlægges konklusionerne i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene i form af et sammendrag. Beretningen og den detaljerede analyse i dette

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet, EFT L 15 af 21.1.1998, s. 14; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/39/EF af 10. juni 2002 om ændring af direktiv 97/67/EF for så vidt angår yderligere åbning af Fællesskabets marked for posttjenester, EFT L 176 af 5.7.2002, s. 21.

² Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af postdirektivet (97/67/EF), KOM(2002) 632 endelig.

³ Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af postdirektivet (97/67/EF, ændret ved direktiv 2002/39/EF), KOM(2005) 102 endelig og SEK(2005) 388.

⁴ Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af postdirektivet (97/67/EF, ændret ved direktiv 2002/39/EF), KOM(2006) 595 endelig og SEK(2006) 1293.

dokument fra Kommissionens tjenestegrene bygger begge på den seneste undersøgelse fra Ecorys om de vigtigste udviklingstendenser inden for postsektoren (2006-2008)⁵.

Denne rapporteringsperiode har haft en særlig betydning for postsektoren i EU, eftersom en række afgørende udviklingstendenser fandt sted inden for det korte tidsrum, som nærværende beretning dækker: For det første liberaliserede Tyskland - langt det største enkelte (nationale) postmarked i EU - sit postmarked fuldstændigt den 1. januar 2008. For det andet synes det nu muligt at evaluere den fuldstændige åbning af markedet i UK, som fandt sted den 1. januar 2006, og uafhængige eksperter i UK er faktisk ved at gennemføre en sådan evaluering. For det tredje kan man nu vurdere virkningen af den nedsatte grænseværdi for eneretsområdet til 50 g fra den 1. januar 2006 i hele EU - som udgør det sidste foreløbige skridt, inden markedet åbnes fuldstændigt.

Sidst, men ikke mindst, skal der henvises til, at Rådet og Europa-Parlamentet i februar 2008 vedtog direktiv 2008/6/EF om endnu en ændring af postdirektivet (i det følgende omtalt som "det tredje postdirektiv")⁶. I det tredje postdirektiv er der fastsat en tidsfrist for en fuldstændig åbning af markedet senest den 31. december 2010 for hovedparten af medlemsstaterne (faktisk 95 % af EU's postmarkeder med hensyn til omfang) og senest den 31. december 2012 for de øvrige medlemsstater. Det tredje postdirektiv skaber således det juridiske grundlag for gennemførelsen af det indre marked for posttjenester. Denne vigtige beslutning, som blev vedtaget i bred enighed i Europa-Parlamentet og Rådet, udgør ikke kun afslutningen på nærværende beretnings referenceperiode, men giver også denne periode et vigtigt perspektiv. I al beskedenhed er formålet og hensigten med nærværende beretning ikke at give en fremtidsudsigt for anvendelsen af det tredje postdirektiv - det vil kræve en omfattende indsats fra alle aktører for fuldt ud at gennemføre direktivet - men at aflægge rapport om anvendelsen af det aktuelle postdirektiv i referenceperioden. Hvor det er relevant, vil der ikke desto mindre blive givet en prognose og gjort rede for udviklingstendenserne.

2. Posttjenesternes betydning og deres ændrede rolle

Posttjenesterne udgør en vigtig erhvervssektor i EU's økonomi. I 2004 indtjente posttjenesterne i EU ca. 90 mia. EUR eller ca. 1 % af EU's BNP⁷. Postsektoren udgør også en vigtig arbejdsgiver med ca. 1,5 mio. mennesker ansat direkte af operatørerne i 2006⁸.

Som knudepunkt mellem kommunikation, reklamer og transport udgør posttjenesterne sammen med andre transporterhverv og logistik- og kommunikationstjenester en nøgleindustri for EU's økonomi. Derudover giver posttjenesterne sociale fordele, som ikke kan kvantificeres i økonomiske termer. De udgør et vigtigt middel for enkeltpersoner til at kommunikere indbyrdes og til at modtage informationer. Posttjenesterne betragtes som en tjenesteydelse af almen økonomisk interesse.

Postsektoren udvikler sig grundlæggende. Ved afslutningen af det nye årtusinds første tiår ser postoperatørerne sig konfronteret med stærk konkurrence fra elektroniske kommunikationsmidler. Dette tvinger dem til at tilpasse deres virksomheder, så de i højere grad svarer til kundernes behov, og til at forbedre effektiviteten. Endvidere ser

⁵ Undersøgelsen kan ses på følgende websted:

http://EF.europa.eu/internal_market/post/studies_en.htm.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2008/6/EF af 20. februar 2008 om ændring af direktiv 97/67/EF med henblik på fuld realisering af det indre marked for posttjenester i Fællesskabet, EUT L 52 af 27.2.2008, s. 3.

⁷ "Main developments in the European postal sector (2004-2006)", WIK-Consult, maj 2006.

⁸ "Main developments in the European postal sector (2006-2008)", Ecorys, 2008.

postoperatørerne sig ligeledes konfronteret med en stigende konkurrence fra nye operatører som følge af den løbende åbning af markederne for posttjenester. Som reaktion på denne udvikling har postoperatørerne forbedret deres effektivitet væsentligt ved at omstrukturere deres operationer og således fået bedre kontrol med omkostningerne og sikret en bedre kvalitet i servicen. Omstruktureringen af processerne for postbehandlingen har til gengæld ofte ført til nye produkter og koncepter eller var en følge heraf.

Fysisk post suppleres i stigende grad af fremføring gennem flere kanaler og skræddersyede løsninger for kunderne. Et eksempel herpå er udviklingen af hybride posttjenester, som nu udbydes af de fleste postoperatører. Nogle postoperatører går endda et skridt videre og trænger ind på tilgrænsende markeder, idet de udvikler it-tjenester for deres kunder. Udvikling af nye tjenester og tillægstjenester er en reaktion på truslen fra den elektroniske post og de muligheder, der opstår som følge af den teknologiske udvikling.

Posttjenesterne udgør et meget vigtigt element i EU's politik for det indre marked og blev også medtaget i Lissabonstrategien for vækst og job, som grundlæggende blev genlanceret i 2005⁹. I Kommissionens meddelelse om et indre marked for Europa i det 21. århundrede¹⁰ understreger man, at initiativer vedrørende netværksindustrier, såsom posttjenester, vil give konkrete resultater, når de er fuldt ud gennemført. Men der kan fortsat udrettes meget. Der er bred enighed om, at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, især i forbindelse med postsektoren og andre liberaliserede netværksindustrier, bedst kan sikres i et marked med konkurrence og med udvikling af det indre marked i Europa.

3. Anvendelsen af postdirektivet og udviklingen på lovgivningsområdet

Alle medlemsstaterne har gennemført direktiv 97/67/EF, ændret ved direktiv 2002/39/EF, gennem primær og afledt ret vedrørende posttjenester. Sammenlignet med situationen, som beskrevet i beretningen fra 2006 om anvendelsen, har Estland, hvor gennemførelsen af direktivet ikke var afsluttet, nu ligeledes gennemført begge direktiver.

Den formelle gennemførelse er dog kun det første skridt i retning af en fuldstændig gennemførelse af Fællesskabets ramme. Den praktiske anvendelse af bestemmelserne i postdirektivet og dets virkning for posttjenesteoperatørerne og sektoren er af lige så stor betydning.

I rapporteringsperioden kan man se følgende vigtige udviklingstendenser på lovgivningsområdet:

- Tyskland har åbnet sit postmarked fuldstændigt fra den 1. januar 2008. Til dato har fire medlemsstater således ophævet eneretsområdet inden den dato, der er fastlagt i postdirektivet (Tyskland, Sverige, Finland, UK). Liberaliseringen af det tyske postmarked faldt sammen med indførelsen af en ved lov fastsat minimumsløn i postsektoren i Tyskland. Ifølge Ecorys er minimumslønnen markant højere end de lønninger, der i øjeblikket betales af alternative postoperatører, og indførelsen heraf kunne få en negativ virkning for konkurrenceudviklingen.
- Der synes dog at være indtruffet en vis opbremsning med hensyn til en yderligere åbning af markedet. Nederlandene, hvor man havde planlagt en fuldstændig åbning af markedet, har nu udskudt liberaliseringen uden at fastsætte nogen konkret dato for en fuldstændig

⁹ Formandskabets konklusioner, Det Europæiske Råds møde i Bruxelles, den 22.-23. marts 2005.

¹⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Et indre marked for Europa i det 21. århundrede, KOM(2007) 724 endelig: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/da/com/2007/com2007_0724da01.pdf.

åbning af markedet. Den nederlandske regering har fremlagt en række argumenter for denne ikke nærmere fastlagte udsættelse. Argumenterne omhandler arbejdsvilkårene blandt de vigtigste konkurrenter til den nuværende nederlandske postoperatør, manglen på lige konkurrencevilkår for postoperatører som følge af momsundtagelser¹¹ for de nuværende postoperatører i Tyskland og UK samt indførelsen af en minimumsløn i postsektoren i Tyskland, der giver stigende omkostninger for nye operatører på postmarkedet. Disse argumenter kan virke overbevisende fra et politisk synspunkt, men enhver juridisk evaluering må se på, om de er i overensstemmelse med gældende fællesskabslovgivning (*acquis*) og især postdirektivets artikel 7. Ifølge denne artikel kan medlemsstaterne fortsat lade befordringspligtige virksomheder have eneret, men kun i det omfang det er nødvendigt for at opfylde befordringspligten. I denne bestemmelse henvises der således ikke til situationer vedrørende gensidighed eller andre elementer i national lovgivning eller faktiske forhold.

- Med hensyn til konkurrenceudviklingen i postsektoren er der nu en tendens til, at konkurrenter får (obligatorisk eller efter forhandlinger) adgang til distributionsnettet. I de fleste medlemsstater er den aktuelle postoperatør forpligtet til at give adgang på rimelige vilkår, hvis sådanne findes; i første instans fastlagt gennem forhandlinger, og hvis disse ikke fører til et resultat, kan vilkårene (eller skal de) fastlægges af den nationale reguleringsmyndighed.
- Tendensen i retning af færre ved lov fastlagte hindringer for adgang til markedet og lige konkurrencevilkår er ikke entydig. Konkurrenceforvridningerne som følge af momsundtagelserne på postområdet findes i vid udstrækning fortsat, selv om Kommissionen i 2003¹² foreslog en relevant ændring af det sjette momsdirektiv¹³. Manglende adgang til postkasser for konkurrerende postoperatører er fortsat et afgørende spørgsmål i nogle medlemsstater. Definitionen af befordringspligten og finansieringen heraf fremover kunne også føre til usikkerhed for postoperatører, især hvis der ved gennemførelsen af den nationale lovgivning ikke skabes et klart lovgrundlag (f.eks. i forhold til omfanget af befordringspligten). Procedurerne vedrørende tilladelser og licenser og tilhørende betingelser bidrager ikke altid til udvikling af konkurrence. I nogle tilfælde kan betingelserne for en tilladelse eller licens endda betragtes som værende prohibitive som f.eks. i Finland, hvor en postoperatør, der ønsker at få en licens, er forpligtet til at opfylde en fuldstændig befordringspligt eller betale en særlig "skat", som kan udgøre fra 5 til 20 % af virksomhedens årlige omsætning. Ordningen for tildeling af en licens har således effektivt blokeret for konkurrence ved udbringning af adresserede forsendelser i Finland.

Andre observationer og konklusioner fra beretningen 2006 om anvendelsen er fortsat gyldige.

Der er fortsat utroligt store variationer i niveauet for gennemsigtigheden i de befordringspligtige virksomheders omkostningsdata og regnskaber, og der er derfor meget store forskelle mellem medlemsstaterne. Det virker, som om de vigtigste krav i postdirektivets

¹¹ Mere vedrørende spørgsmålet om momsundtagelse i nedenstående og i punkt 3.5.3 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

¹² Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 77/388/EØF med hensyn til merværdiafgiften på ydelser præsteret i postsektoren, KOM(2003) 234 endelig, ændret ved KOM(2004) 468 endelig.

¹³ Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, EFT L 145, 1977, s. 1, som fra 1. januar 2007 blev erstattet af Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem, EUT L 347 af 11.12.2006, s. 1. Sidstnævnte direktiv er en omarbejdelse af Rådets sjette direktiv af 1977 med ændringer.

artikel 14 er opfyldt (adskilte opgørelser for hver enkel tjeneste, der er omfattet af eneret, og for de tjenester, der ikke er omfattet af eneret). Det er imidlertid mindre sikkert, om kravene i artikel 12 er opfyldt, især med hensyn til sikring af, at taksterne for alle tjenester, der er omfattet af beforderingspligten, skal stå i forhold til omkostningerne.

Det er blevet bekræftet af fællesskabslovgiveren, at velfungerende nationale forvaltningsmyndigheder er af afgørende betydning for gennemførelsen af det indre marked for posttjenester. Selv om alle medlemsstaterne har oprettet formelt set uafhængige nationale forvaltningsmyndigheder, kan man konstatere, at der er markante forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til mandat, ressourcer og myndighed, og der er berettiget tvivl om, hvorvidt alle nationale forvaltningsmyndigheder er passende udstyret til (effektivt) at opfylde deres opgaver.

4. Udviklingstendenser på markedet

Omfanget af adresserede forsendelser er fortsat steget på postmarkedet fra 2004 til 2006¹⁴. Væksten i omfanget var mere udtalt i de nye medlemsstater, der blev optaget i EU i 2004 og 2007, end blandt de gamle medlemsstater. I tidsrummet fra 2004 til 2006 voksede mængden af post i gennemsnit med 6,5 % i de nye medlemsstater sammenlignet med en gennemsnitlig vækst på 1,5 % i de øvrige 15 medlemsstater. Postmarkedet udvikler sig fortsat i retning af et envejsdistributionsmarked, hvor post fra erhvervslivet i gennemsnit udgør 85 % af det samlede volumen.

Det forventes, at medlemsstater med et mindre udviklet postmarked fortsat vil have en væsentlig vækst med et markedsvækstpotentiale, der især omfatter reklameforsendelser, efterhånden som kvaliteten i serviceniveauet forbedres. I medlemsstater med modne postmarkeder er situationen en anden. Nogle af disse medlemsstater kan fortsat opnå moderate vækstrater, medens andre medlemsstater, f.eks. UK og Nederlandene, allerede har set et faldende volumen inden for de seneste år for adresserede forsendelser.

Der er en stigende konkurrence på markedet for brevforsendelser, men den udvikler sig stadig langsomt, og endnu er der ikke opstået en ægte konkurrence. Markedsandelene hos konkurrenterne ligger, selv om de er stigende, fortsat på et lavt niveau, også i de medlemsstater, som fuldt ud har liberaliseret deres postmarkeder. Konkurrence i alle led af postbefordringen har udviklet sig stærkere end gennemsnittet i Spanien, Sverige, Tyskland og Nederlandene. De anslåede markedsandele hos konkurrenterne i disse medlemsstater går fra ca. 8 % i Spanien til 9 % i Sverige, 10 % i Tyskland og 14 % i Nederlandene i 2007. I de nye medlemsstater kan der ses en udvikling i retning af konkurrence inden for alle led af postbefordringen i Bulgarien, Tjekkiet, Estland og Rumænien. I de fleste øvrige medlemsstater ligger konkurrenternes markedsandele med visse undtagelser fortsat under 2 %.

I UK, som liberaliserede sit postmarked fuldstændigt i 2006, er konkurrencen i alle led af postbefordringen fortsat meget ubetydelig, men konkurrencen har udviklet sig på upstreammarkedet med konkurrenter, der har en markedsandel på ca. 20 % af det samlede volumen af adresserede forsendelser. Det nationale forvaltningsorgan i UK, Postcomm, har især været aktivt med hensyn til ordninger for adgang til og udvikling af en licensordning for nye udbydere. En række aspekter i adgangsordningen og adgangsbestemmelserne har i højere grad bidraget til udvikling af konkurrence om adgang til postnettet end konkurrencen i alle led af UK's postbefordring.

¹⁴ De senest foreliggende data; Ecorys, 2008.

En nedsættelse af eneretsområdet fra 100 g til 50 g fra 1. januar 2006, hvilket åbner op for yderligere 7 % af markedet for adresserede forsendelser, synes kun i ringe grad at have påvirket konkurrenceudviklingen, da dette kun åbnede en lille andel af postmarkedet volumenmæssigt. Åbningen af bestemte dele af markedet for adresserede forsendelser i nogle medlemsstater synes at have haft større betydning for konkurrenceudviklingen, eftersom dette åbnede større andele af postmarkedet for konkurrenter, f.eks. liberaliseringen af adresserede reklameforsendelser i Nederlandene, den såkaldte "D-licens" i Tyskland (der tillader konkurrenter at levere *tillægstjenester vedrørende omdeling af post den følgende dag*, indtil markedet er blevet åbnet fuldstændigt) og også liberaliseringen af hybridpost i Bulgarien.

Den generelt langsomme udvikling af konkurrencen kan henføres til ved lov fastlagte hindringer, f.eks. det, at eneretsområderne i de fleste medlemsstater fortsat står for hovedparten af postmængderne. Eftersom stordriftsfordele spiller en vigtig rolle ved postaktiviteter, gør fastholdelsen af tjenester hos den nuværende postoperatør det vanskeligt for nytilkomne at opnå et tilstrækkeligt omfang, således at de også kan udnytte stordriftsfordelene og konkurrere effektivt på postmarkedet.

Bortset fra eneretsområdet og andre ved lov fastlagte hindringer, som omtalt ovenfor, såsom momsundtagelser for postområdet, adgang til postkasser eller andre elementer i postinfrastrukturen i nogle medlemsstater og procedurerne for tilladelser og licenser, kan der også være strategiske hindringer, som stiller sig i vejen for konkurrenceudviklingen. Strategiske hindringer kunne især opstå som følge af (angiveligt) misbrug af en markedsdominerende stilling hos en postvirksomhed, som f.eks. eksklusivkontrakter, prisdiskriminering, bonusser til faste kunder og "kobling, binding og pakkesalg".

5. Postdirektivets indvirkning på markedet

EU's postreform, som startede i 1992 med offentliggørelsen af grønbogen om udvikling af det indre marked for posttjenester, har haft en betydelig indvirkning på udbuddet af posttjenester og postsektoren. Postdirektivet og medlemsstaternes anvendelse heraf har ført til en forbedret kvalitet i tjenesterne og har sikret, at befordringspligten opfyldes for alle kunder. I hele EU opfyldes befordringspligten med en høj kvalitet og til rimelige priser med omdeling mindst fem gange om ugen på nær nogle begrænsede undtagelser, der skyldes de geografiske forhold.

Takket være virkningerne af postdirektivets bestemmelser på lovgivningsområdet og markedet og den gradvise markedsåbning er der opstået større konkurrence på markedet for brevforsendelser. Markedsandelene for konkurrerende udbydere inden for segmentet adresserede forsendelser er i nogle medlemsstater steget betragteligt mellem 2004 og 2007. Åbningen af markedet og indførelsen af konkurrence er afgørende instrumenter, hvis der skal skabes job og sikres en bedre service for kunderne. Det er imidlertid nødvendigt, at der kommer en ægte konkurrence, og det er nødvendigt, at der gribes effektivt ind over for fastslåede (eller fremkommende) hindringer for adgang til markedet.

Tilskyndet af den gradvise markedsåbning som fastlagt i postdirektivet og med udfordringen fra konkurrencen videreførte de nuværende postoperatører i rapporteringsperioden moderniseringen af deres operationer og gennemførte større omstruktureringstiltag for at øge effektiviteten. Postoperatørerne bevæger sig i stigende grad i retning af en markedsorienteret og kundeorienteret levering af posttjenester.

Gennemsnitligt forblev kvaliteten af servicen - udtrykt i omdelingsstid - høj i rapporteringsperioden og ligger langt højere end de ydelsesmål, der er fastlagt i postdirektivet med 85 % af grænseoverskridende post inden for EU omdelt inden for tre dage og 97 % af

posten inden for fem dage. I 2007 blev 94 % af den grænseoverskridende post inden for EU udbragt inden for tre dage, hvilket bogstaveligt talt er uændret i forhold til 2006.

6. Konklusioner

I rapporteringsperioden fortsatte den gradvise åbning af postsektormarkedet, og Tyskland liberaliserede sit postmarked fuldstændigt. Der har fortsat udviklet sig mere og mere konkurrence. Konkurrenceudviklingen med fordelene for virksomhederne og kunderne er dog - selv om der sker fremskridt - sket langsommere end forventet. Dette skyldes på den ene side, at en stor del af postmarkedet fortsat er forbeholdt de nuværende postoperatører. Vedtagelsen af det tredje postdirektiv skal ses som et afgørende skridt i sammenhæng hermed, eftersom det i direktivet er fastlagt, at de sidste ved lov fastlagte monopoler ophæves, og dette udgør en enestående mulighed for postsektoren og hele økonomien. En øget konkurrence, som man allerede har set i de medlemsstater, der har åbnet deres marked fuldstændigt, fører til høj kvalitet og mere kundeorienterede posttjenester.

Men bortset fra eneretsområdet findes der fortsat andre (juridiske og strategiske) hindringer for at komme ind på markedet. Hvis visionen om et indre marked med bæredygtige og effektive posttjenester skal realiseres, skal disse markedshindringer imødegås effektivt og fjernes. Dette er et fælles ansvar for Kommissionen og medlemsstaterne og for alle aktørerne. Det er vigtigt, at der oprettes et system med en effektiv regulering i alle medlemsstaterne, og at den nationale postlovgivning ikke fastlægger hindringer for fremkomst af konkurrence med dennes positive virkninger for kundernes behov.

I denne sammenhæng skal der henvises til, at Kommissionen i 2003 fremlagde et forslag for Rådet om fjernelse af momsundtagelser på postområdet og fastsættelse af beskatning af alle udbydere af posttjenester. Det har imidlertid hidtil ikke været muligt at opnå enighed i Rådet om dette forslag, og det er ikke blevet drøftet siden 2004. Vedtagelsen af dette forslag er nu så meget mere presserende, som det tredje postdirektiv fastlægger en definitiv dato for en fuldstændig liberalisering af de nationale postmarkeder. Det skal også omtales som et interessant punkt, at EF-Domstolen har fået forelagt en anmodning om præjudiciel afgørelse vedrørende omfanget af moms fritagelsen for posttjenester, som endnu ikke er afgjort (sag C-357/07).

Det er blevet fastslået, at de nationale forvaltningsmyndigheder spiller en afgørende rolle med hensyn til realiseringen af målet om gennemførelse af det indre marked med mange operatører. Fremover vil de vigtigste udfordringer for de nationale forvaltningsmyndigheder bl.a. være at sørge for interoperabilitet på et marked med mange operatører, at gennemføre tiltag for at fjerne strategiske hindringer for at komme ind på markedet og sikre, at taksterne i højere grad afspejler omkostningerne. For at give de nationale forvaltningsmyndigheder mulighed for med held at udføre deres opgaver bør de nationale forvaltningsmyndigheders ekspertise og personale styrkes i de fleste af medlemsstaterne. Dette indgår også som et element, der er fremhævet i direktiv 2008/6/EF.

Det er helt klart, hvor der i de kommende år skal sættes fokus på postsektoren. Det kan ikke udelukkende begrænses til det tredje postdirektivs gennemførelsesproces. En overvågning af markedet og en kritisk evaluering af det nuværende postdirektivs anvendelse er af stor betydning. Medlemsstaterne og især deres forvaltningsmyndigheder skal koncentrere sig stærkt om en effektiv gennemførelse af det tredje postdirektiv og samtidig sikre en effektiv regulering i henhold til det nu gældende postdirektiv. Denne kommende fase er - da det vedrører en overgang fra flere forskellige regelsæt til ét enkelt - af afgørende betydning.

På grundlag af fællesskabslovgiverens forpligtelser og Kommissionens egne forpligtelser vil Kommissionen aktivt deltage i disse processer ved at give medlemsstaterne lejlighed til at fastlægge forvaltningspraksis og samtidig videreføre en aktiv og gennemsigtig markedsovervågning for at sikre målene i EU's postreform.